

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Кзз 1165/2014
05.02.2015. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Бате Цветковића, председника већа, Горана Чавлине, Драгана Аћимовића, Радослава Петровића и Веска Крстајића, чланова већа, са саветником Весном Веселиновић, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног Н.П. и др., због кривичног дела тешко дело против опште сигурности из члана 288. став 1. у вези члана 281. став 1. у вези члана 33. Кривичног законика и др., одлучујући о захтевима за заштиту законитости браниоца окривљеног Н.П., адвоката Д.И. и окривљеног М.Ђ., поднетим против правноснажних пресуда Првог основног суда у Београду К бр.8039/10 од 24.04.2013. године и Апелационог суда у Београду Кж1 6941/13 од 27.02.2014. године, у седници већа одржаној у смислу члана 490. ЗКП, дана 05.02.2015. године, једногласно је донео

ПРЕСУДУ

I ОДБИЈА СЕ као неоснован захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног Н.П. поднет против правноснажних пресуда Првог основног суда у Београду К бр.8039/10 од 24.04.2013. године и Апелационог суда у Београду Кж1 6941/13 од 27.02.2014. године, у односу на повреду закона из члана 439. тачка 3) ЗКП, док се захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног у преосталом делу ОДБАЦУЈЕ као недозвољен.

II ОДБАЦУЈЕ СЕ као недозвољен захтев за заштиту законитости окривљеног М.Ђ., поднет против правноснажних пресуда Првог основног суда у Београду К бр.8039/10 од 24.04.2013. године и Апелационог суда у Београду Кж1 6941/13 од 27.02.2014. године.

Образложење

Пресудом Првог основног суда у Београду К бр.8039/10 од 24.04.2013. године, окривљени Н.П. и М.Ђ., оглашени су кривим због извршења кривичног дела тешко дело против опште сигурности из члана 288. став 1. у вези члана 281. став 1. КЗ у вези члана 33. КЗ, па је окривљени М.Ђ. осуђен на казну затвора у трајању од једне године у коју му је урачунато време проведено у притвору од 17.10.2008. до 21.10.2008. године, и истовремено одређено да ће се ова казна

спровести на тај начин што окривљени не сме напуштати просторије у којима станује, осим у случајевима прописаним законом који уређује извршење кривичних санкција, док је окривљеном Н.П., због извршења предметног кривичног дела утврђена казна затвора у трајању од једне године. Окривљени Н.П., истом пресудом оглашен је кривим и због извршења продуженог кривичног дела фалсификовање исправе из члана 355. став 2. у вези става 1. КЗ у вези члана 61. КЗ, за које му је утврђена казна затвора у трајању од осам месеци и због продуженог кривичног дела навођење на оверавање неистинитог садржаја из члана 358. став 1. КЗ у вези члана 61. КЗ, за које му је утврђена казна затвора у трајању од пет месеци па је осуђен на јединствену казну затвора у трајању од једне године и девет месеци у коју му је урачунато време проведено у притвору од 17.04.2008. године до 28.10.2008. године. Према окривљеном Н.П. изречена је и мера безбедности забрана вршења позива, делатности и дужности у грађевинарству у трајању од три године од правноснажности пресуде. Окривљени су обавезани да солидарно надокнаде насталу штету на име заједничког клозета у износу од 106.039,75 динара и то оштећеном З.М. износ од 10.500,00 динара, оштећеној С.П. износ од 43.200,00 динара, оштећеној Н.Ч. износ од 21.530,00 динара, оштећеној М.Г., износ од 850.899,95 динара, оштећеној В.М. износ од 2.167.804,90 динара, оштећеном Р.Л. износ од 1.625.174,46 динара, оштећеној Д.П. износ од 18.130,00 динара, и то све у року од три месеца од дана правноснажности пресуде, док су оштећени у преосталом делу имовинскоправног захтева упућени на парницу. Одређено је да ће одлука о трошковима кривичног поступка бити донета посебним решењем. Окривљени Н.П., је ослобођен од оптужбе да је извршио кривично дело из члана 149. став 2. Закона о планирању и изградњи Републике Србије.

Пресудом Апелационог суда у Београду Кж1 6941/13 од 27.02.2014. године, усвајањем жалбе Првог основног јавног тужиоца у Београду преиначена је првостепена пресуда у осуђујућем делу и то само у погледу одлуке о казни, на коју је осуђен Н.П., тако што је Апелациони суд у Београду окривљеном Н.П. због извршења кривичног дела тешко дело против опште сигурности из члана 288. став 1. у вези члана 281. став 1. КЗ у вези члана 33. КЗ, утврдио казну затвора у трајању од две године, због извршења продуженог кривичног дела фалсификовање исправе из члана 355. став 2. у вези става 1. КЗ у вези члана 61. КЗ утврдио казну затвора у трајању од осам месеци и због продуженог кривичног дела навођење на оверавање неистинитог садржаја из члана 358. став 1. КЗ у вези члана 61. КЗ, утврдио му казну затвора у трајању од пет месеци, па га је осудио на јединствену казну затвора у трајању од три године, у коју му се урачунава време проведено у притвору од 17.10.2008. године до 28.10.2008. године, док су жалбе браниоца окривљеног Н.П., окривљеног М.Ђ. и његовог браниоца, оштећене С.П. и Н.Ч. и пуномоћника оштећених М.Г. и Р.Л., одбијене као неосноване, а првостепена пресуда је у непреиначеном осуђујућем делу потврђена. Истом пресудом је усвајањем жалбе Првог основног јавног тужиоца укинута првостепена пресуда у ослобађајућем делу који се односи на окривљеног Н.П. и предмет је у том делу враћен првостепеном суду на поновно суђење.

Против ових правноснажних пресуда захтев за заштиту законитости благовремено су поднели:

- бранилац окривљеног Н.П.а, адвокат Д.И., због повреде Закона из члана 485. став 1. тачка 1. ЗКП, са предлогом да Врховни касациони суд усвоји захтев за заштиту законитости и укине наведене пресуде, а списе предмета врати првостепеном суду на поновно одлучивање;

- окривљени М.Ђ., због битне повреде одредаба о кривичном поступку из члана 485. став 1. ЗКП погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања и због одлуке о казни, са предлогом да се првостепена и другостепена пресуда укину, а списи предмета врате првостепеном суду на поновно суђење.

Врховни касациони суд је доставио захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног Н.П. Републичком јавном тужиоцу у смислу члана 488. став 1. ЗКП, сматрајући да присуство Републичког јавног тужиоца и браниоца окривљеног не би било од значаја за доношење одлуке, због чега их није обавестио о седници већа у смислу члана 488. став 2. ЗКП.

Врховни касациони суд је одржао седницу већа у смислу члана 490. ЗКП, на којој је размотрио списе предмета са пресудама против којих су захтеви за заштиту законитости поднети, па је по оцени навода у захтевима, нашао:

Бранилац окривљеног Н.П. у захтеву за заштиту законитости истиче да је другостепени суд приликом доношења пресуде повредио закон из члана 439. тачка 3) ЗКП, на штету овог окривљеног, тиме што је уважењем жалбе јавног тужиоца преиначио првостепену пресуду у погледу одлуке о казни, утврдивши нову чињеницу – да је окривљени предузео инкриминисане радње ради стицања већег профита коју је ценио као отежавајућу околност и основ за изрицање строже казне, што није могао да учини без одржавања главног претреса.

Врховни касациони суд налази да другостепени суд одлуком о кривичној санкцији није повредио закон из члана 439. тачка 3) ЗКП, на штету окривљеног Н.П.

Наиме, другостепени суд је уважењем жалбе Првог основног јавног тужиоца преиначио првостепену пресуду тако што је претходно окривљеном утврдио казне за свако од дела за које је оглашен кривим првостепеном пресудом, а затим га осудио на јединствену казну затвора у коју му је урачунао време проведено у притвору, при чему су појединачне казне затвора одмерене у оквиру законом прописаних минимума и максимума казне за предметна кривична дела, а јединствена казна је изречена правилном применом члана 60. Кривичног законика. Из изнетог произлази да другостепени суд одлуком о кривичној санкцији није прекорачио своја овлашћења која има у погледу одлуке о казни, самим тим и није учинио повреду кривичног закона из члана 439. тачка 3) ЗКП, те је поднети захтев у односу на ову повреду оцењен као неоснован.

Што се тиче навода браниоца окривљеног да је другостепени суд одлучујући о жалби јавног тужиоца изјављеној против првостепене пресуде због одлуке о казни, утврдио нову чињеницу коју је ценио као отежавајућу околност на страни окривљеног, а да претходно није отворио претрес (што није тачно, јер је првостепени суд на стр.56. и 57. образложења пресуде навео да је између осталих, као отежавајућу околност на страни окривљеног Н.П. ценио и побуде из којих је

кривично дело учињено – стицање профита без обзира на јачину угрожавања и повреде заштићеног добра), питање утврђивања ове околности и оцене са осталим околностима од стране другостепеног суда приликом одмеравања казне окривљеном, по оцени овог суда је у домену утврђивања чињеничног стања које се не може побијати овим ванредним правним леком, па је захтев браниоца окривљеног у овом делу оцењен као недозвољен.

Бранилац окривљеног Н.П. у захтеву за заштиту законитости даље указује и да нижестепени судови нису утврдили постојање вољног елемента на страни окривљеног код закључка о поступању са евентуалним умишљајем, што је било неопходно учинити ради правилног утврђивања облика кривице окривљеног, применом чл.25. и 26. КЗ, да изведени докази не упућују на закључак да су окривљени поступали као саизвршиоци, да у редовном кривичном поступку није утврђено услед чије радње је наступила штетна последица, да окривљени нису могли бити оглашени кривим за кривично дело тешко дело против опште сигурности из члана 288. став 1. у вези члана 281. став 1. у вези члана 33. КЗ, јер нису изводили грађевинске радове, да није утврђен узрок урушавања темељне јаме, те се оспорава налаз и мишљење комисије вештака са образложењем да се заснива на исказима сведока Ч., пројектаната и сведока Л. који је вршио контролу техничке документације, која лица су поступала у супротности са одредбама Закона о планирању и изградњи.

Изнетим наводима захтева, по налажењу овога суда, правноснажна пресуда се суштински побија због погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања, што није дозвољен разлог због којег окривљени преко браниоца може поднети захтев за заштиту законитости у смислу члана 485. став 4. ЗКП, па је захтев браниоца окривљеног у овом делу оцењен као недозвољен.

У захтеву за заштиту законитости бранилац окривљеног указује и то да нижестепени судови у образложењу пресуде нису навели потребне разлоге у погледу умишљаја окривљеног, нити је објашњено које радње су окривљени предузели као саизвршиоци, ко је какву улогу у предузимању наведених радњи имао, да ли је између окривљених претходно постигнут договор у правцу извршења кривичног дела за које су осуђени, када је тај договор постигнут, те да ли су остварили заједничку одлуку у правцу извршења кривичног дела у питању и битно допринели извршењу дела и настанку последице, којим наводима се указује да у побијаним пресудама нису наведени разлози о чињеницама које су предмет доказивања, што представља битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 2) ЗКП. Имајући у виду да ова повреда закона, такође, чланом 485. став 4. ЗКП, није прописана као разлог за подношење овог ванредног правног лека од стране окривљеног преко браниоца, то је захтев браниоца окривљеног Н.П. и у овом делу оцењен као недозвољен.

Одлучујући о захтеву окривљеног М.Ђ., Врховни касациони суд је нашао да је захтев недозвољен.

Одредбом члана 482. став 1. ЗКП, прописано је да против правноснажне одлуке јавног тужиоца или суда или због повреде одредаба поступка који је претходио њеном доношењу, овлашћено лице може поднети захтев за заштиту законитости под условима прописаним у том Законику.

Чланом 483. став 1. ЗКП, прописано је да захтев за заштиту законитости могу поднети Републички јавни тужилац, окривљени и његов бранилац, а у ставу 3. истог члана предвиђено је да захтев за заштиту законитости окривљени може поднети искључиво преко браниоца. Дакле, из цитираних законских одредби јасно произлази да је окривљени овлашћен да поднесе овај ванредни правни лек, али да то може учинити искључиво преко браниоца.

Имајући у виду наведено, те чињеницу да је у конкретном случају окривљени лично поднео захтев за заштиту законитости, на шта по закону није овлашћен, Врховни касациони суд нашао да је захтев окривљеног М.Ђ. недозвољен.

Из изнетих разлога, Врховни касациони суд је поступајући на основу члана 30. став 1. Закона о уређењу судова и применом члана 491. став 1. ЗКП и члана 487. став 1. тачка 2) ЗКП, донео одлуку као у изреци пресуде.

Записничар – саветник
Весна Веселиновић

Председник већа - судија
Бата Цветковић,с.р.